

Kraków, dnia 06 września 2019 r.

Autor: mgr inż. Maciej Fijałka

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Żebrowski

Promotor pomocniczy: dr Urszula Kosielińska-Grabowska

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.:
**„Żandarmeria Wojskowa w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski
w latach 1989-2014”.**

Temat niniejszej rozprawy doktorskiej: *Żandarmeria Wojskowa w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski w latach 1989–2014*, odwołuje się do problematyki badawczej nauk o polityce. Jest on nieodłącznie związany z takimi kategoriami, jak: państwo, polityka, władza i bezpieczeństwo. Przedmiotem dysertacji jest więc analiza zależności między tymi, kluczowymi dla nauk politologicznych pojęciami.

Wybór tematu podyktowany był ciągle rosnącym zainteresowaniem sferą bezpieczeństwa, a w szczególności problematyką na styku wojska i środowiska cywilnego.

Podstawowym celem pracy doktorskiej było przedstawienie procesu budowania struktur Żandarmerii Wojskowej w Polsce w okresie przemian systemowych oraz analiza i ocena czynników, w tym czynników o charakterze politycznym, które miały kluczowy wpływ na system bezpieczeństwa wewnętrznego Polski w latach 1989–2014.

Główny problem badawczy rozprawy koncentruje się wokół pytań: jak był zorganizowany system bezpieczeństwa państwa w okresie PRL; jak przekształcała się Wojskowa Służba Wewnętrzna po 1989 r. w Żandarmerię Wojskową (wraz z sytuacją polityczno-militarną); jak powinna być zorganizowana jej struktura, aby odpowiadała przyszłościowym wymaganiom systemu bezpieczeństwa wewnętrznego Polski i zobowiązaniom sojuszniczym. Próba odpowiedzi na tak sformułowane kwestie poparta została opiniami ekspertów z dziedziny nauk o bezpieczeństwie.

Przyjęty temat rozprawy określa jednoznacznie przedmiot badań, który koncentruje się na roli i miejscu Żandarmerii Wojskowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski. Nie ulega wątpliwości, że Żandarmeria Wojskowa stanowi ważny element w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego Polski. Ma fundamentalne znaczenie z punktu widzenia ochrony urzędu administracji rządowej Ministerstwa Obrony Narodowej, a tym samym państwowych procesów decyzyjnych.

Dysertacja składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, wniosków końcowych, bibliografii, załączników oraz wykazu tabel, wykresów i zdjęć.

We wstępie pracy, przedstawiono główne zagadnienia, mające charakter wprowadzenia, z uzasadnieniem konieczności i potrzeby realizacji badań. Zawiera on prezentację założeń badawczych, cele, problemy oraz hipotezy analizowane w pracy.

W pierwszym rozdziale zatytułowanym: *Przemiany ustrojowo-systemowe bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce*, opisano teorię bezpieczeństwa wewnętrznego oraz Strategię Bezpieczeństwa Narodowego RP. Przeprowadzono analizę zjawisk związanych z procesem transformacji ustrojowej w wymiarze politycznym i militarnym.

W rozdziale drugim poświęconym *Miejscu i roli Żandarmerii Wojskowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski*, przedstawiono szczegółową analizę historyczną podstaw prawnych, struktur, zadań i funkcjonowania Żandarmerii Wojskowej w systemie bezpieczeństwa państwa.

Rozdział trzeci, *Współpraca Żandarmerii Wojskowej na arenie międzynarodowej*, przedstawia analizę zadań ŻW w misjach NATO (Afganistan, Kosowo), działania w ramach sił koalicyjnych (Irak), ONZ (Syria, Liban) oraz UE (Demokratyczna Republika Konga) poza granicami państwa oraz relacje policji wojskowych w stosunkach międzynarodowych.

Rozdział czwarty, *Działalność Żandarmerii Wojskowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Polski. Badania własne*, prezentuje wyniki badań ankietowych w zakresie funkcjonowania ŻW.

Rozdział piąty, *Perspektywiczne kierunki użycia Żandarmerii Wojskowej*, przedstawia rozważania dotyczące nowej koncepcji organizacyjno-funkcjonalnej ŻW oraz możliwości użycia Żandarmerii Wojskowej w systemie bezpieczeństwa państwa. Zawiera on propozycje nowych uregulowań prawnych stworzonych w oparciu o analizę treści dokumentów, wyników badań ankietowych oraz przeprowadzonych wywiadów.

Całość dysertacji kończą wnioski obejmujące analizę wyników badań przeprowadzonych w pracy, z uwzględnieniem odpowiedzi na pytania postawione we wstępie.

.....
